

„INSTALACIJA“ NA KOZJANSKEM

S prostovoljnim delom so preuredili šolo na Vinskem vrhu

Kozjansko — predel SR Slovenije, o katerem se je dolgo časa pisalo, storjenega pa je bilo manj — v zadnjih letih doživlja preporod. Od besed le prehajamo k dejanjem in tudi udeležba montažnega podjetja »Instalacija« v tej akciji ni le slučajna.

Osnovna organizacija sindikata je dala pobudo, da vsakoletno prireditev »Rally Instalacija« organiziramo na Kozjansko. Dogovorili smo se, da bi v zvezi z rallyjem organizirali tudi udarniško delo na nekem družbenem objektu.

Prav kmalu smo našli tudi objekt in sicer šolo na Vinskem vrhu. Vinski vrh leži na sedlu Kozjanskega. Do leta 1953 se je ta vas imenovala Sv. Stefan.

Morda boste mislili, da so tu okrog obširni nasadi vinske trte. Res je videti na bližnjih gričih manjše zastarele vinograde, sicer pa so domačije raztresene med travniki, polji in gozdovi. Območje krajevne skupnosti zavzema hribovit predel šmarške občine.

Solski objekt je star približno 80 let in ni imel vodovoda. Stra-

nišča so bila skrajno nehygienska in jih po domače imenujejo »štrbunk«. Sklepi DS naše delovne organizacije ob polni podpori političnih organizacij je bil jasen: šola na Vinskem vrhu je potrebno preurediti tako, da bodo tudi otroci tega kraja spoznali že v šolskem objektu osnove zdravega in čistega življenja.

Prispevali so še drugi

Ko smo si dobro ogledali šolski objekt smo ugotovili, da imajo »štrbunk« centralno kurjavo, ki pa žal ni delovala in kljub velikim količinam pokurjenega goriva ni ogrela malčkov v šolskih klopih. Tudi tu smo priskočili na pomoč in jim preuredili centralno kurjavo, s pomočjo podjetij »Lesnina«, ki je darovala kotel z gorilcem, »Gradnja« Zalec s svojim dimnikom Schiedel, katerega montažo bo izvedlo podjetje KIP v Ljubljani in še SKIP — Ljubljana, ki je prispeval cisterno za kurilno olje.

Lahko trdimo, da 23 tovarišev naše delovne organizacije in člani kolektivov, ki so prispevali svoj delež za obnovo šole, niso zaman žrtvovali svojih prostih sobot in nedelj oz. kolektivni, ki so preko samoupravnih organov določili sredstva za to delo.

Ravnateljica šole na Vinskem vrhu nam je povedala:

»V vasi je par kmečkih hiš, trgovinica, gasilski dom, šolsko poslopje in cerkev. V kraju ni nobenega prostora za kulturno prireditve. S slabo makadamsko cesto je kraj povezan preko Sentjurja s Celjem. Tu ni razvita nobena obrt ali industrija. Ljudje gospodarijo na majhnih kmetijah. Lete pa ležijo pogosto precej visoko in jih je mogoče le ročno obdelati. Kmetija, ki poseduje traktor, je

redka. Zemlja je skopa in treba je trdo delati, če hočete iz nje kaj iztisniti. Tu ni velikih specializiranih kmetij; ljudje pridelujejo na svojih lehah vse: koruzo, krompir, fižol...

Mnogim pa dohodki iz teh kmetij ne zadostajo, zato se vozijo vsak dan na delo v Sentjur, Storo in Celje. Do lani še nismo imeli avtobusne povezave s Celjem, zato so morali delavci pešati do avtobusa po eno uro. Zasluge porabijo za urejanje svojih domov. Marsikje je opaziti še slavnate strehe in črne kuhinje, v bajtah pa ostarele ljudi. Ostali so sami, kajti mladi so odšli v svet za služkom. Mnoge je pot zanesla tudi v tujino. Tu najdemo revne družine s kopico nepreskrbljenih otrok. Televizijski sprejemniki so redki, pa tudi radijskih sprejemnikov še marsikje ni. V nekaterih hišah je zasvetila elektrika šele pred nekaj leti.

»Niste vedeli za nas«

Se več pa povedo besede male pionirke, ko so naš kolektiv sprejeli pionirji na Vinskem vrhu:

»Dragi naši gostje — lepo pozdravljeni v našem kraju. Vem, da mnogi izmed vas do danes niste vedeli za Vinski vrh oziroma po starem Sveti Stefan na Kozjanskem. Danes ste nekateri tudi spoznali vsa resnica o slabih cestah na tem koncu naše republike, o katerem je bilo že veliko napisanega. Veliko smo brali in slišali o pomoči Kozjanskemu, toda do letos prebivalci našega kraja večje pomoči v tem smislu niso bili deležni.

Nekega dne v letošnji pomladi so se na naši šoli oglasili predstavniki vašega podjetja in se odločili, da bodo na šoli opravljali dela zastoj.

Po šoli se je začelo šušljati in ugibati, ali bo to res. Le na tistem smo upali, da boste izpolnili obljubo. Kmalu so se oglasili na šoli delavci vašega podjetja in pridno zagrabil za delo. Kot ste videli, smo tudi prej imeli centralno kurjavo, toda kaj pomaga obilica cevi, če so hladne. Posebno mi otroci vemo, kako prijetno je sedeti v toplen razredu. Nekateri naši sošolci imajo tudi po uro in pol hoda v šolo. Lahko si mislite, kako je bilo, ko smo prestrašeni prišli v mrzle razrede. Med poukom smo se zavijali v plašče in si greli mrzle roke. V

odmorih smo se bali, da bo zdaj zdaj zdrsnil kak radiator na tla. Vidimo, da letos vsega tega ne bo. Tudi tekoče vode smo si že dolgo želeli. Zdaj bomo imeli tudi to. Ne moremo si misliti, da bomo lahko v začetku šolskega leta stopili v tako lepo urejeno šolo, kakršna smo si že dolgo želeli. Tudi vi ste veliko pripomogli, da se nam bo letos ta želja uresničila, saj se bodo na šoli opravila tudi druga adaptacijska dela. Veliko ste storili za nas, mi pa ne moremo nič drugega, kot da se vam iskreno zahvalimo. Hvala vsem pobudnikom in izvajalcem te akcije, hvala vsem delavcem, ki so žrtvovali prosti čas za lepše dneve učencev na Vinskem vrhu.

Na koncu dovolite, da prosimo podjetje »Instalacija« ali lahko prevzame patronat nad našo šolo. Prirčen program in pionirske besede so nam dale vedeti, da cenijo naše delo v šoli na Vinskem vrhu. To nam mora biti v spodbudo. Pomoč nerazvitim kra-

Potrebna so dejanja

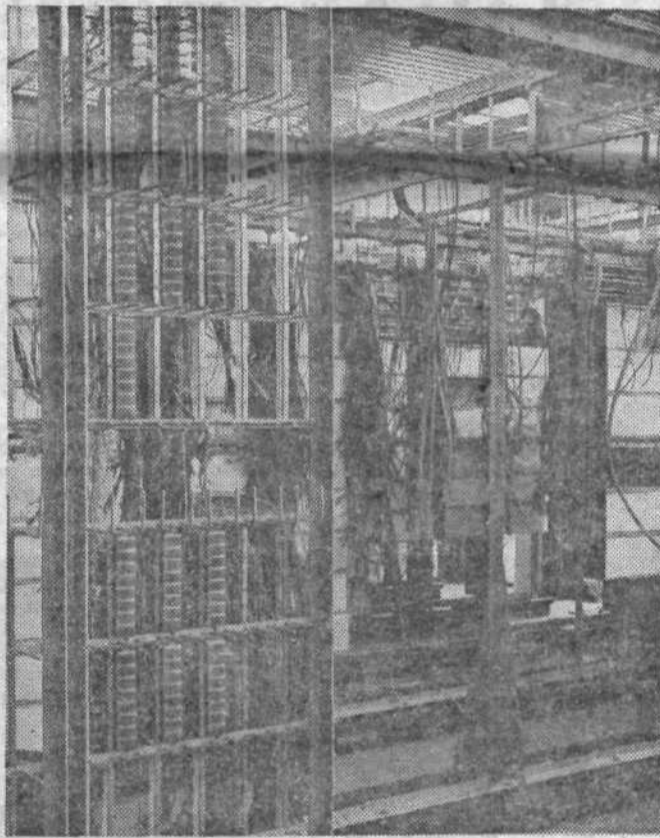
Zaključne slovesnosti in piknika ob našem rallyju so se udeležili tudi predstavniki občinske skupščine, predstavniki SZDL in TIS občine Šmarje. V imenu našega kolektiva in posebno v imenu vseh tistih, ki so delali na Vinskem vrhu, je naše darilo predal v varstvo in uporabo predsednik naše mladinske organizacije. Sekretar občinske konference SZDL se je zahvalil članom kolektiva, ki so sodelovali pri akciji na Vinskem vrhu.

V pogovorih z njimi je prevladovala misel, da pionirska akcija, ki smo jo organizirali ne sme ostati brez odziva; spodbudili naj bi še druge gospodarske organizacije, ki naj bi na podoben način skušale pomagati krajem na Kozjanskem.

ELEKTRONIKA TUDI V TELEFONIJI

Iskra montira v Mostah prvo elektronsko avtomatsko telefonsko centralo v Jugoslaviji

Dobri dve leti je tega, ko je Iskra na mednarodni licitaciji za modernizacijo jugoslovanskega PTT omrežja uspela s svojo ponudbo, da izdela in montira elektronske avtomatske telefonske centrale, ki so najnovejši dosežek tehnike. Te centrale, imenovane Iskra Metaconta, izdeluje Iskra v novi tovarni na Laborah pri Kranju, ki je bila zgrajena v rekordnem času — 14 mesecih.

Jugoslovansko PTT omrežje bo dobilo v naslednjih treh letih 13 tranzitnih telefonskih central tega tipa od skupno 17 kolikor je takih central na območju Jugoslavije. Kaj je to Iskra Metaconta?

Sistem Iskra Metaconta 10 C je zasnovan na najmodernejši elektronski tehnologiji in na popolnoma novih principih upravljanja. To je kompletni sistem, ki lahko zagotovi vse zahteve sodobne telefonije, zaradi velike fleksibilnosti pa ga lahko prilagodimo tudi zahtevam prihodnosti. Prinaša vrsto novih možnosti in prednosti tako za naročnike kot za PTT službo ter zagotavlja veliko večjo zanesljivost delovanja. Za upravljanje take centrale, katere osnovni stikalni element je tako imenovani reed kontakt, to je

v stekleni cevki hermetično zaprt kontakt, uporabljamo računalnik, oziroma sistem, ki je vedno sestavljen iz dveh med seboj popolnoma neodvisnih računalnikov. Delovanje računalnikov je zelo zanesljivo ter praktično ne more priti do izpada, obenem pa tak način upravljanja omogoča nenehno kontrolo delovanja centrale, avtomatsko odpravljanje prehodnih napak, merjenje prometa in avtomatsko zaračunavanje pogovorov. Razumljivo torej zahteva taka centrala mnogo manj vzdrževanja ob veliko večji sposobnosti ter zanesljivosti. Omenimo še nekatere prednosti za naročnike kot so na primer:

- omejevanje razgovorov na različnih nivojih, stalno ali pod nadzorom naročnika,
- prioritete zveze in delovanje centrale v izrednih prilikah,
- priključevanje telefonov s tastaturo (do 10% vseh priključkov),
- skrajšano zbiranje na mednarodne in nacionalne pozive,
- avtomatska služba odsotnosti naročnika,

- avtomatska prevezava pogovora na drug aparat,
- avtomatsko zbujanje ali klicanje,
- prikaz števila pogovorov tudi pri naročniku in podobno.

Nismo našli vseh prednosti sistema Iskra Metaconta, vendar že iz teh nekaj podatkov lahko ugotovimo, da sodi ta sistem med najmodernejši in najmodernejši na svetu, med sisteme, ki v telekomunikaciji začemajo novo obdobje elektronske avtomatske telefonije.

Prva elektronska centrala v Jugoslaviji je že v preizkušnji. To je lokalna centrala za področje Ljubljana-Moste. Prisluhimo, kaj o tem pripoveduje eden izmed številnih strokovnjakov, ki sodelujejo pri proizvodnji in montaži takih central:

»Čeprav smo se že nekaj let sistematično pripravljali na novo tehniko, saj se je precejšnje število naših kadrov šolalo v Belgiji pri firmi Bell Telephone, na montažah elektronskih central v Belgiji in na raznih specialističnih seminarjih doma, smo bili pred začetkom montaže prve centrale pri nas le bolj pesimistično kot optimistično razpolože-

ni, kajti menjava tehnologije kljub dobrim pripravam ponavadi vsaj v prvi fazi prinese dosti težav.

Potem pa je naenkrat steklo. Prispele je oprema, ki je bila delno izdelana pri firmi Bell Telephone, delno pa v Iskrini tovarni telefonskih central v Kranju, prispele so montažne ekipe in dva strokovnjaka iz Belgije za pomoč našim kadrom in montaža je pričela. Sedaj ni bilo več časa za strah in dvome, delo samo nas je vleklo naprej.

In že so se pojavili prvi obrisi centrale: nosilna konstrukcija, stojalne vrste, kabli za povezavo, delilnik in na koncu še množganje centrale: dva elektronska računalnika.

Bolj je centrala rasla, bolj je rasla tudi samozavest naših montažnih ekip in obenem s tem tudi samozavest nas vseh. Vedno bolj in bolj smo bili prepričani, da bomo novo tehniko osvojili veliko laže in hitreje kot smo pričakovali in da bodo prehodne težave minimalne. O tem so nas prepričali tudi strokovnjaki firme Bell Telephone, ki pomagajo našim ekipam z izjavami, da niso pričakovali, da ima Iskra tako dobre montažne ekipe in da so pričakovali dosti več težav. Tako pa se montaža odvija točno po vnaprej izdelanem planu in če ne bi imeli nekaj težav z materialom, bi plan celo presegl. To nam je vilo novega zaupanja in lahko brez strahu gledamo v prihodnost, ko nas čakajo zelo zahtevne naloge pri montaži tranzitnih in mednarodnih central. Vsekakor pa moramo poudariti, da uspeh ni slučajen, temveč je plod dolgoletnih in temeljnih priprav naših strokovnih kadrov.

Montaža centrale v Mostah je praktično zaključena in so naše ekipe že pričele s preizkušanjem montirane opreme. Preizkušanje je seveda zahtevnejše do montaže, vendar pa imamo tudi za preizkušanje izšolane ljudi in zato ne dvomimo več v uspešnost zaključka del v predvidenem roku.

Poleg tega, da predstavlja centrala v Mostah prvo elektronsko centralo v Jugoslaviji in pomeni s tem za našo državo novo kvalitativnejše obdobje na področju telekomunikacij, pa je za nas velikega pomena zlasti v tem, ker smo ob montaži Most praktično izšolali in usposobili tiste kadre v montaži, ki bodo prevzeli odgovornejšo nalogo pri montaži tranzitnih in mednarodnih central.

Najvažnejše pa je to, da nam je prav ta montaža vila potrebno zaupanje v lastne moči in potrebne izkušnje, da bomo lahko brez vseh pomislekov in strahu pristopili k uvajanju še ostalih elektronskih central v naše telefonsko omrežje in s tem vanj vnesli nove kvalitete.